

گزارش طرح توانمندسازی زنان سرپرست خانوار (پایلوت شهر ری)

پیرو موافقت مشترک فی مابین معاونت امور زنان و خانواده و وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر لزوم تعامل و هم اندیشی در زمینه ساماندهی و ارتقاء فعالیتهای عرصه اشتغال و معیشت زنان سرپرست خانوار کشور، مشاور امور بانوان وزارت صنعت، معدن و تجارت طی نامه شماره ۶۰/۸۴۹۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۴/۱۱، حمایت و مساعدت معاونت در زمینه تشکیل ستاد توانمندسازی و ساماندهی امور زنان سرپرست خانوار و اجرای طرح (توانمندسازی زنان در منطقه ۲۰ "حوزه فرمانداری شهر ری" به صورت پایلوت) خواستار شدند. در پاسخ به درخواست مذکور، طی حکم شماره ۴۷۸۴۲ مورخ ۱۳۹۳/۴/۳۱ معاون امور زنان و خانواده، مسئولیت اجرای طرح توانمندسازی زنان سرپرست خانوار را به مشاور امور بانوان وزارت صنعت، معدن و تجارت تفویض نمودند. متعاقب موافقت انجام شده، کارگروه تخصصی ذیل ستاد توانمندسازی زنان سرپرست خانوار در وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل شد و طی جلسات برگزار شده، طرح اولیه "برنامه توانمندسازی زنان سرپرست خانوار شهرستان ری" طراحی و تدوین شد. همچنین متن "الزامات، اهداف و رویکردها اصلی مرتبط با موضوع توانمندسازی زنان سرپرست خانوار" و متن "منشور اخلاقی گروه ساماندهی و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار" توسط اعضاء به تصویب رسید.

در جلسات مذکور مصوب شد تا در راستای افزایش هماهنگی و اجتناب از موازی کاری و تداخل در اقدامات دستگاهی، شورای راهبردی ستاد توانمندسازی زنان سرپرست خانوار فعال گردد. مطابق با آیین نامه تشکیل شورای راهبردی که مبین اهداف، ارکان، اعضاء، شرح وظایف و اختیارات شورای مذکور بود؛ برگزاری جلسات شورای راهبردی در سطوح عالی تشکیلات امور زنان و خانواده ضروری می نمود و لذا مقرر شد جلسات شورای راهبردی در معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری برگزار و هماهنگی لازم از سوی معاونت انجام پذیرد.

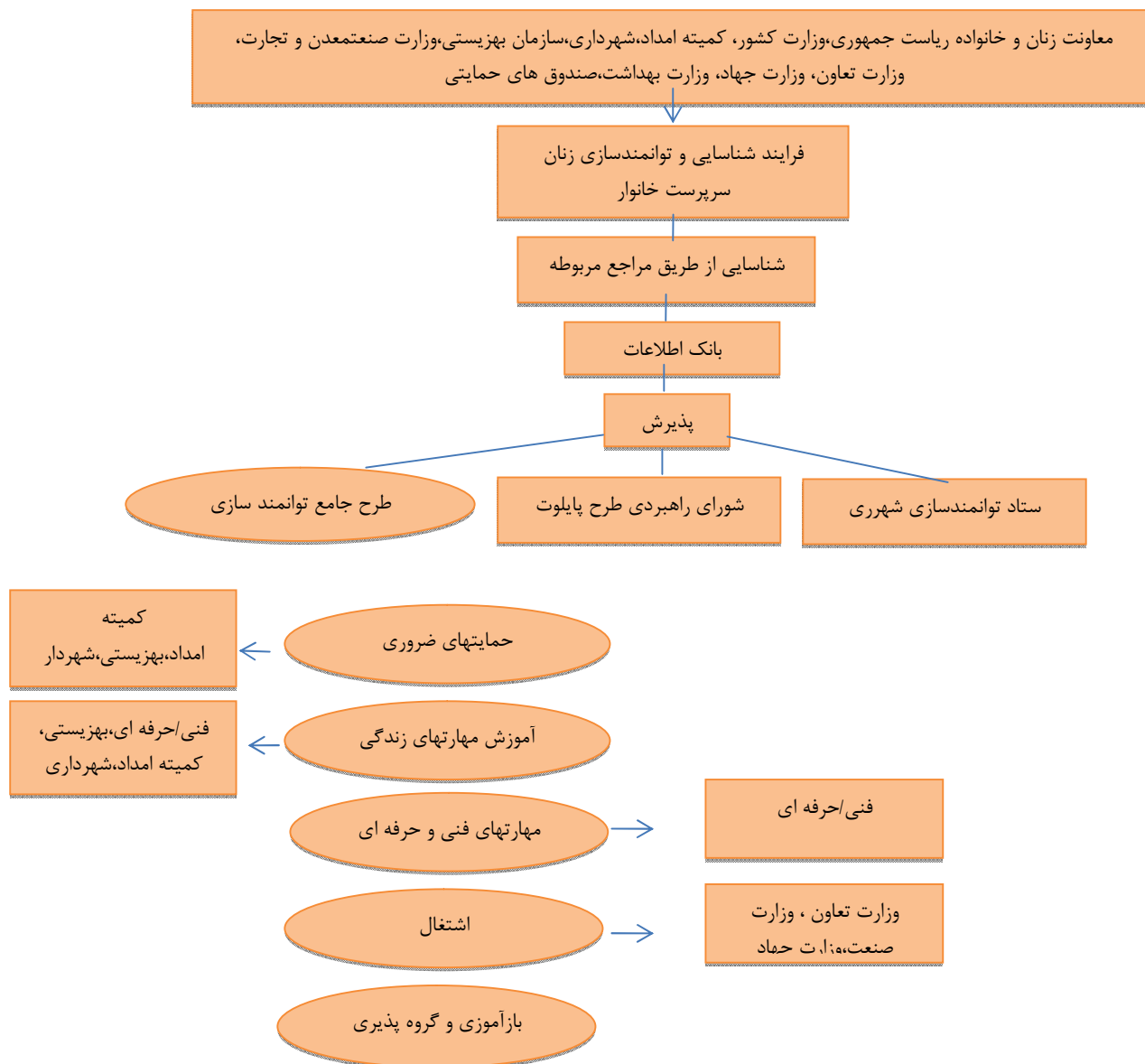
طی مدت سپری شده دبیرخانه شورای راهبردی طرح، از طریق برگزاری چندین نشست تخصصی و اختصاص بیش از ۱۵۰ نفر ساعت کار و تبادل دیدگاه و نقطه نظرات تخصصی، به بررسی روند اجرای پروژه و هم افزایی و هم گرایی بین دستگاهی در زمینه اجرای مطلوب طرح توانمندسازی زنان پرداخته است. همچنین کلیات طرح و فرایند اجرایی برنامه توانمندسازی زنان سرپرست خانوار مورد بررسی و تصویب واقع شد. بر اساس نمودار فرایند توانمندسازی زنان سرپرست خانوار، این گروه پس از شناسایی و هدایت (خود معرف و یا معرفی شده از سوی نهادهای اجتماعی و دولتی) وارد سیستم توانمندسازی شده و خدمات توانمندسازی مطابق ویژگیها و قابلیتهای فردی- اجتماعی بر اساس برنامه و مدل های طراحی شده، تا اجرای کامل فرایند توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی زنان سرپرست خانوار، به واجدین شرایط ارائه می شود.

به منظور اجرای کامل برنامه توانمندسازی زنان سرپرست خانوار مقرر شد پس از تشکیل بانک اطلاعات جامع زنان سرپرست خانوار ساکن شهرستان ری و تحلیل داده ها و سازماندهی آنها، متناسب با نیاز زنان سرپرست خانوار آموزش لازم اعم از آموزش مهارتهای زندگی و آموزش شغلی به آنان ارائه شود و همچنین ضمن ایجاد امکان بهره مندی آنان از طرح های حمایتی، رفاهی و فرهنگی، شرایط اشتغال مطلوب آنان فراهم گردد.

همچنین در مدت مذکور، با عنایت به اهمیت موضوع تشکیل بانک اطلاعاتی زنان سرپرست خانوار ساکن شهرستان ری، کمیته تخصصی متشکل از نمایندگان دستگاههای ذیربط تشکیل شد و کمیته مذکور با تشکیل جلسات اختصاصی ۴۰ نفر ساعت کار کارشناسی، هماهنگیهای لازم جهت اخذ آمار و اطلاعات مربوط به زنان سرپرست خانوار ساکن شهر ری تحت پوشش دستگاههای حمایتی و همچنین اخذ اطلاعات از طریق مرکز آمار ایران و آموزش و پرورش منطقه و ثبت اطلاعات در سامانه مربوطه انجام پذیرفت. (شایان ذکر است بر اساس اطلاعات گردآوری شده اطلاعات مربوط به حدود ۶۰۰۰ زن سرپرست خانوار در سامانه مذکور ثبت و گردآوری شده است)

افزون بر کمیته های فوق الذکر، به واسطه اهمیت و اولویت موضوع آموزش، کمیته تخصصی آموزش نیز تشکیل و طی جلساتی که برگزار شد مدلهای آموزشی ویژه زنان سرپرست خانوار مشتمل بر مدل آموزشی سازمان بهزیستی کل کشور و مدل آموزشی سازمان فنی و حرفه ای کل کشور مورد بررسی واقع شد و مقدمات و الزامات اجرای برنامه های آموزشی مورد ملاحظه واقع شد.

مدل توانمند سازی زنان سرپرست خانوار ارائه شده توسط شورای راهبردی

جلساتی با هماهنگی مسول ستاد توانمندسازی زنان سرپرست خانوار (سرکار خانم جلوآرزاده) در سازمان آموزش فنی و حرفه ای کل کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین فرمانداری شهرستان ری و بخشداری کهریزک برگزار شد و در جلسات مذکور ضمن بررسی نیازهای آموزشی زنان سرپرست خانوار، تعامل با کارآفرین و فعالین اقتصادی و گروه های ذی نفوذ و خیرین شهرستان در زمینه تامین منابع مالی و تجهیز و تجمیع امکان موجود، هماهنگی های لازم با مسئولین اجرایی پروژه (فرمانداری و بخشداری) صورت پذیرفته است.

همچنین در راستای بستر سازی فرهنگی و جلب مشارکت بخش عمومی و خصوصی، ضمن برگزاری همایش با عنوان بانوی تدبیر، سفیر امید (مورخ ۱۳۹۳/۶/۵) در استانداری تهران، طی مصاحبه های انجام شده توسط اعضاء شورای راهبردی، اطلاع رسانی مطلوب در خصوص فرایند اجرای پروژه انجام پذیرفته است.

هدف از اجرای طرح

- شناسایی ظرفیتهای مغفول مانده و زمینه های موجود جهت همکاری بین سازمانهای درگیر در امور زنان سرپرست خانوار
- تجمیع و یکپارچه سازی اطلاعات موجود از زنان سرپرست خانوار در سطح شهر/کشور
- بستر سازی جهت بهره برداری متقابل سازمانهای درگیر از تجربیات یکدیگر در راستای ارتقاء کارآمدی و اثربخشی عملکرد
- تبیین سازوکارهای لازم جهت بسط نگرش علمی و سیستمی در اجرای طرح های مربوط به توانمند سازی زنان سرپرست خانوار

اعضای همکار در طرح

- استانداری تهران
- وزارت صنعت ، معدن و تجارت
- شهرداری تهران
- کمیته امداد امام خمینی (ره)
- سازمان بهزیستی
- وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی
- مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام
- صندوق مهر امام رضا
- وزارت جهاد کشاورزی
- وزارت آموزش و پرورش

- فرمانداری شهر ری
- سازمان آموزش فنی و حرفه ای کل کشور

مهمترین اقدامات و فعالیتهای انجام شده :

□ گردآوری اسناد و مطالب محتوایی

بر اساس مطالعات پژوهشی انجام یافته در دستگاههای ذیربط، گزارشات تخصصی تدوین شده است؛ که با توجه به ارتباط موضوعی گزارشات مربوطه توسط دبیرخانه جمع آوری و در طراحی و تدوین مدل و فرایند اجرای برنامه مورد بهره برداری واقع شد. عناوین مهم گزارشات و کتب تخصصی به شرح ذیل می باشد :

- کتاب کار ابزارهای آموزشی توانمندسازی اجتماع محور در جهت توسعه محلی (جلد ۱ و ۲)
- گزارش رتبه بندی سازمان بهزیستی از نظر شاخص های توانمندسازی زنان سرپرست خانوار کشور؛ سال ۱۳۹۳
- گزارش شهرداری تهران در حوزه بانوان _ ستاد توانمندسازی زنان سرپرست خانوار
- گزارش دفتر توانمندسازی خانواده و زنان سازمان بهزیستی کشور در حوزه فعالیتهای توانمندسازی و حمایتی آن
- گزارش دفتر مطالعات حقوقی معاونت با عنوان قوانین و مقررات حقوقی مرتبط با موضوع زنان سرپرست خانوار
- گزارش اجمالی فعالیتهای معاونت در حوزه اشتغال زنان با اولویت زنان سرپرست خانوار

□ تدوین بانک اطلاعاتی:

- طراحی و ایجاد زیر ساختهای نرم افزار بانک اطلاعات و استقرار آن در فرمانداری شهرستان ری
- طراحی فرم پرسشنامه اطلاعات زنان سرپرست خانوار
- ارسال پرسشنامه برای دستگاههای ذیربط به ویژه دستگاههای حمایتی
- انجام پیگیریهای لازم و اخذ اطلاعات با همکاری فرمانداری شهر ری
- ورود اطلاعات به سامانه
- پردازش و تحلیل داده ها و جمع بندی داده ها
- دستیابی به اطلاعات جامع حدود ۶۰۰۰ نفر از زنان سرپرست خانوار در محدوده شهر ری و روستاهای اطراف

□ اجرای طرح نیاز سنجی روستایی / عشایری:

سازمان آموزش فنی و حرفه ای با همکاری فرمانداری ری و استانداری تهران اقدام به اجرای طرح نیاز سنجی در مناطق روستایی و عشایری نموده اند.

□ تشکیل صندوقهای مالی خرد:

با تشکیل صندوق بر اساس تعاون و همکاری زنان و عضویت در صندوق و همچنین به واسطه آورده زنان روستایی و شهری وام های اشتغالزایی در اختیار اعضای صندوق قرار می گیرد . تفاوت عمده وام ها و تسهیلات ارائه شده در نوع تضمین می باشد . یعنی نه صرفا وثیقه فیزیکی و اموال که تضمین جمعی اعضای صندوق

□ انتخاب و آموزش تسهیلاتگر:

انتخاب تسهیلاتگران به صورت داوطلبانه از سازمانهای مستقر در شهر ری صورت گرفت که در مرحله بعدی این تسهیلاتگران به روستاها اعزام می شوند و برگزاری کارگاه آموزشی تامین صندوقهای مالی خرد

□ برگزاری نمایشگاه دهه کسب و کار

□ برگزاری دوره های آموزشی برای زنان سرپرست خانوار توسط مروجین طرح(خیاطی، قالی بافی، لوستر سازی و ...)

□ افتتاح سه کارگاه جوراب بافی، خیاطی و بسته بندی

□ برقراری ارتباط با خیرین و کارآفرینان منطقه به منظور پیشبرد طرح

□ پیشبرد طرح احداث شهر پوشاک با تعامل با خیرین و دستگاههای دولتی

□ کمکهای غیر نقدی به تعدادی از زنان سرپرست خانوار

□ گزارش آماری طرح

- تشکیل ۴۳ جلسه کارگروهها، ۱۲۶ جلسه شورای راهبری و ۱۹ جلسه کارگروه توانمند سازی
- برگزاری حدود ۲۰۰۰ کلاس آموزشی، مهارتی، فرهنگی و ترویجی با موضوعات مختلف در زمینه افزایش توانمندیهای افراد
- تکمیل بانک اطلاعاتی مربوط به ۵۹۷۲ زن سرپرست خانوار منطقه ری
- پرداخت وام به ۳۷۳ نفر
- ایجاد اشتغال برای حدود ۹۷۰ نفر
- ارائه خدمات مشاوره ای به ۳۴۸۸ نفر
- حمایت از ایجاد ۷ صندوق تامین مالی خرد
- تشکیل ۴۰ جلسه آموزش صندوق های مالی خرد و آموزش ۶۰۰ نفر از اعضای صندوق ها

مواع موجود

- وجود ضعف در همکاری متقابل دستگاههای عضو شورای راهبردی
- کمبود اعتبار برای راه اندازی صندوق های مالی

- فقدان بازار فروش برای محصولات تولیدی توسط زنان سرپرست خانوار
- نبود مکان ثابت و مشخص برای اجرای طرح در شهرستان ری
- فقدان واحدهای سازمان فنی و حرفه ای ویژه بانوان در شهرستان ری
- کمبود نیروی انسانی متخصص در فرایند پیاده سازی طرح پایلوت
- ابهام در تعریف فرایند نظارت بر اجرای طرح
- عدم دریافت بازخورد کافی از فرایند اجرای طرح از طرف نهادهای دولتی ، غیر دولتی و سازمانهای مردم نهاد